

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător – A. Brăgaru

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători –A. Malîi, V. Cotorobai, V. Buhnaci

Î N C H E I E R E

21 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Maria Ghervas

examinând admisibilitatea recursului declarat de Instituția Medico-Sanitară Publică “Dispensarul Republican de Narcologie”, prin intermediul avocatului Vescu Andrian,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Șiman Ion împotriva Instituției Medico-Sanitară Publică “Dispensarul Republican de Narcologie”, Vasiliev Tudor, intervenient accesoriu de partea reclamantului Avocatul Poporului, cu privire la anularea ordinelor, încasarea prejudiciului material și prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Instituția Medico-Sanitară Publică “Dispensarul Republican de Narcologie”, fiind menținută hotărârea din 26 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă:

La 24 decembrie 2020, Șiman Ion s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Instituția Medico-Sanitară Publică „Dispensarul Republican de Narcologie”, intervenient accesoriu de partea reclamantului Avocatul Poporului, solicitând anularea pct. 3 din Ordinul 115 și a Ordinului nr. 131 din 09 noiembrie 2020, a Ordinului nr. 783-p și 786-p din 18 decembrie 2020, încasarea prejudiciului material și a prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că a fost angajat în funcție de șef al serviciului juridic la 06 septembrie 2017, prin Ordinul nr. 165-P din 06 septembrie 2017 și Contractul individual de muncă nr. 67/17 din 06 septembrie 2017, iar prin Ordinul nr. 27-p, perioada de activitate s-a modificat prin angajarea pentru o perioadă nedeterminată.

Potrivit reclamantului, începând cu revenirea la conducerea instituției a lui Tudor Vasiliev, activitatea la IMSP “Dispensarul Republican de Narcologie” a devenit un coșmar, s-a instalat dictatura și șantajul, reclamantul fiind informat despre necesitatea de eliberare a funcției. Au demarat persecutările, intimidările, căutarea motivelor de sancționare și eliberare a acestuia din funcția deținută, fabricări și falsificări de probe, fapte despre care a fost sesizat Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, Avocatul Poporului (Ombudsmanul), Procuratura, Ambasada UE

în Republica Moldova și Autoritatea Națională de Integritate, CNA.

Reprezentantul Avocatului Poporului l-a contactat pe reclamant și i-a comunicat că a fost luat sub protecție specială și că va sesiza CNA privind acțiunile ilegale ale lui Tudor Vasilev. A fost contactat și de către ANI și CNA, fiindu-i comunicat că sesizările sunt în proces de examinare.

La 15 octombrie 2020, Tudor Vasilev, în prezența unui conflict de interese, l-a angajat în câmpul muncii pe soțul nepoatei sale, Strulea Nicolae, în funcția de jurist al serviciului pe care îl conduce reclamantul în cadrul instituției, fără ca ultimul să cunoască despre intențiile de angajare și de procesul angajării. Mai mult, din conținutul condițiilor de muncă a altor colegi, directorul Tudor Vasilev a creat condiții de muncă privilegiate lui Strulea Nicolae, cărui i s-au dat indicații să nu se supună indicațiilor reclamantului. Acest Strulea Nicolae venea și pleca de la locul de muncă când dorea, iar reacția reclamantului a fost pe măsură, deoarece cerea explicații și sancțiuni.

Astfel, Șiman Ion a remarcat faptul că pe Vasilev Tudor l-au enervat notele și cererile reclamantului privind verificarea legalității diplomei cumnatului său, Ruslan Adajuc, care anterior a fost angajat în câmpul muncii în funcția de jurist, deși nu deține licență în drept și, respectiv, acesta a fost salarizat timp de 10 ani ilegal.

La fel, Tudor Vasilev și-a pierdut controlul când reclamantul a cerut insistent sancționarea soțului nepoatei sale, Strulea Nicolae, pentru lipsă sistematică de la locul de muncă, ori când a cerut ca persoanele apropiate directorului din cadrul administrației, inclusiv el personal, să argumenteze orele de lucru suplimentare, pentru care sunt salarizați de către IMSP “Dispensarul Republican de Narcologie” pentru așa-zisul cumul de funcții.

În continuare, au urmat tot felul de intimidări, ignorări, persecutări, denigrări, constrângeri tot mai ilegale și nemotivate. Deși există o Comisie de examinare a conflictelor de muncă, Vasilev Tudor a creat încă o Comisie specială de examinare a conflictelor de muncă, constituită din persoane docile lui, cărora le-a acordat salarii duble pentru executarea reclamantului.

În privința ordinului de revocare a procurii reclamantului pentru reprezentarea instituției în instanțele judecătorești și alte instituții, reclamantul a menționat că absolut toate interpelările parvenite la instituție de la avocați, ofițeri de urmărire penală, au fost transmise oricui spre examinare, numai nu serviciului juridic, competent în acest domeniu.

La 09 noiembrie 2020, a fost emis și adus la cunoștință reclamantului Ordinul nr. 115 de schimbare a locului de muncă, iar controlul executării și l-a asumat directorul instituției, însă nu a întreprins nimic pentru executare, nu i-a fost eliberat locul unde era indicat să treacă, nu i s-a oferit acces la birou și nu s-au dat dispoziții ca specialiștii să transfere în acel birou tehnica de birou.

Prin cererile din 09 noiembrie 2020 și din 18 decembrie 2020, reclamantul a cerut anularea Ordinului ilegal de transfer al locului de muncă, iar prin răspunsul nr. 02-03/1500 din 01 decembrie 2020 cererea a fost respinsă.

La 11 decembrie 2020, reclamantul a fost invitat de către Maria Brumă, care i-a adus la cunoștință Ordinul nr. 131 din 09 decembrie 2020 de sancționarea cu mustrare pentru neexecutarea Ordinului nr. 115 din 09 noiembrie 2020.

Reclamantul consideră că Ordinul nr. 131 este ilegal în fond, nemotivat, emis contrar normelor Codului muncii, iar sancțiunea aplicată prin Ordinul menționat este tardivă.

Prin cererea nr. 1196 din 09 noiembrie 2020, Șiman Ion a cerut revocarea și anularea în tot a Ordinului nr. 115 din 09 noiembrie 2020 privind sesizarea ilegală adresată Comisiei de disciplină și a Ordinului nr. 113 din 05 noiembrie 2020 de revocare a procurii.

Prin cererea nr. 1354 din 08 decembrie 2020, reclamantul a cerut directorului instituției acordarea concediului nefolosit în zilele de 04-06 ianuarie 2021, însă prin Ordinul nr. 783-p din 18 decembrie 2020, contrar cererii și normelor Codului muncii, i-a fost impus concediu neplătit în perioada 21 decembrie 2020 – 17 ianuarie 2021 și, respectiv, în perioada 18 ianuarie 2021 – 20 ianuarie 2021.

Prin cerere și note, reclamantul a preavizat în scris directorul și instituția că nu va executa Ordinele menționate, deoarece le consideră ilegale, și a cerut anularea lor din motivul că s-a prezentat zilnic la locul de muncă.

Prin cererea din 18 decembrie 2020, reclamantul a cerut directorului Tudor Vasiliev și IMSP “Dispensarul Republican de Narcologie” anularea Ordinului nr. 783-p din 18 decembrie 2020 privind acordarea/impunerea concediului contrar normelor Codului muncii, a cererii de solicitare a trei zile din concediul nefolosit și a Ordinului nr. 131 din 09 decembrie 2020 prin care i s-a aplicat sancțiune sub formă de muștrare.

Reclamantul a indicat că de la el nu au fost solicitate explicații în sensul art. 208 din Codul muncii, fapt ce repetat demonstrează că Ordinul nr. 131 din 09 decembrie 2020 este unul ilegal în fond, nemotivat și emis contrar legii, precum și restul ordinelor contestate, iar acțiunile directorului Tudor Vasiliev sunt reglări de conturi, din care considerente a solicitat admiterea integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin hotărârea din 26 aprilie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de către Șiman Ion împotriva Instituției Medico-Sanitară Publică “Dispensarul Republican de Narcologie”, Vasiliev Tudor, intervenient accesoriu de partea reclamantului Avocatul Poporului privind anularea ordinelor, încasarea prejudiciului material și prejudiciului moral în mărime de 100 000,00 lei a fost admisă parțial. S-a anulat punctul 3 din Ordinul nr. 115 din 09 noiembrie 2020 cu privire la protecția datelor cu caracter personal, emis de către directorul Instituției Medico-Sanitară Publică “Dispensarul Republican de Narcologie”. S-a anulat Ordinul nr. 131 din 09 decembrie 2020 cu privire la aplicarea lui Șiman Ion a sancțiunii disciplinare „muștrare”, emis de către directorul Instituției Medico-Sanitară Publică “Dispensarul Republican de Narcologie”, Vasiliev Tudor. S-a anulat Ordinul nr. 783-p din 18 decembrie 2020 cu privire la acordarea concediului de odihnă anual salariatului Șiman Ion, emis de către directorul Instituției Medico-Sanitară Publică “Dispensarul Republican de Narcologie”, Vasiliev Tudor. S-a anulat Ordinul nr.786-p din 18 decembrie 2020 cu privire la modificarea ordinului nr.783-p din 18 decembrie 2020 cu privire la acordarea concediului de odihnă anual salariatului Șiman Ion, emis de către directorul Instituției Medico-Sanitară Publică “Dispensarul Republican de Narcologie”, Vasiliev Tudor. S-a încasat de la Instituția Medico-Sanitară Publică „Dispensarul Republican de Narcologie” în beneficiul lui Șiman Ion prejudiciul moral în mărime de 12 000,00 lei (doisprezece mii lei). S-a obligat Instituția Medico-Sanitară Publică „Dispensarul Republican de Narcologie” să efectueze lui Șiman Ion recalcularea plăților drepturilor salariale pentru perioada de valabilitate a Ordinului nr. 131 din 09 decembrie 2020 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare, Ordinului nr.783-p din 18 decembrie 2020 cu privire la acordarea concediului de

odihnă anual salariatului Șiman Ion și Ordinului nr.786-p din 18 decembrie 2020 cu privire la modificarea ordinului nr.783-p din 18 decembrie 2020 cu privire la acordarea concediului de odihnă anual salariatului Șiman Ion. În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Instituția Medico-Sanitară Publică “Dispensarul Republican de Narcologie”, fiind menținută hotărârea din 26 aprilie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 03 noiembrie 2022, Instituția Medico-Sanitară Publică “Dispensarul Republican de Narcologie”, prin intermediul avocatului Vescu Andrian, a contestat cu recurs decizia din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei decizii de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii. Suplimentar a reiterat argumente similare celor din cererea de apel.

La 14 decembrie 2022, Șiman Ion a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea acesteia.

În conformitate cu art. 434 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, copia deciziei din 30 iunie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la 06 septembrie 2022 (f.d. 121).

Astfel, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului constată că recursul declarat de Instituția Medico-Sanitară Publică “Dispensarul Republican de Narcologie”, prin intermediul avocatului Vescu Andrian, înregistrat la 03 noiembrie 2022, este în termen.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Instituția Medico-Sanitară Publică “Dispensarul Republican de Narcologie”, prin intermediul avocatului Vescu Andrian urmează a fi declarată inadmisibilă, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs înaintată de Instituția Medico-Sanitară Publică “Dispensarul Republican de Narcologie”, prin intermediul avocatului Vescu Andrian.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Instituția Medico-Sanitară Publică “Dispensarul Republican de Narcologie”, prin intermediul avocatului Vescu Andrian.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Maria Ghervas